

prekratka, da bi lahko dala oprijemljivejše rezultate. Vendar je že sama po sebi pokazala na nujnost interdisciplinarnega pristopa pri obravnavanju zgodovinskih dogajanj. Zgodovinska veda je bila še ne dolgo tega nekakšna pokroviteljica nekdanj »pomožnih zgodovinskih ved«, kot npr. etnologije, umetnostne zgodovine, sociologije itd., danes pa je razmerje med zgodovino in temi vedami drugačno. Čeprav se tega že dolgo zavedamo in tudi priznavamo, je sodelovanja na tem področju še relativno malo, še manj pa je timskega dela pri obravnavanju zgodovinskih problemov. Morda se nam ponuja prav za obdobje novejše zgodovine možnost, da pri raziskavah intenzivnejše preizkusimo interdisciplinarno sodelovanje v katerikoli obliki in zraven uvedemo še kakšno metodološko novost. Vsekakor pa agresiven in včasih preveč polemičen ton pri razpravljanju o tej problematiki ne bo vselej pozitiven za njeno reševanje.

Enaka pozornost kot interdisciplinarnemu pristopu bo morala v prihodnje veljati tudi misli o nujnosti tematsko dopoljenega zgodovinopisja, ki jo je bilo slišati tudi za okroglo mizo. Čeprav Slovenci še nimamo obdelanih vseh pomembnejših političnih dogajanj svoje zgodovine, se je vendarle treba z večjo zavzetostjo lotevati širših družbenih, kulturnih, idejnih in gospodarskih tokov v naši zgodovini. V vsej naši zgodovini, od naselitve do danes.

Dvajseto zborovanje slovenskih zgodovinarjev v Ljubljani, ki se je končalo s strokovno ekskurzijo v okolico Ljubljane in z ogledom zgodovinskih spomenikov iz NOB, je bilo vzorno organizirano. Slovenskim zgodovinarjem, ki so večinoma učitelji in profesorji na šolah, je bilo pomembno dopolnilo pri njihovem delu, tako kot že vsa dosedanja. Kljub temu pa ni doživelo tiste družbene pozornosti, ki bi jo zaslužilo. Na zunaj se je to pokazalo tudi tako, da se ga je del sredstev javnega obveščanja komaj spomnil, oz. sploh ni spremljal njegovega poteka, na znotraj pa so to občutili zlasti organizatorji: Zgodovinsko društvo za Slovenijo in Zgodovinsko društvo v Ljubljani. Razen skupščine mesta Ljubljane, ki je prevzela pokroviteljstvo nad zborovanjem in je tako strokovno — pozdravne besede predsednika Marjana Rožiča so bile skorajda referat — kakor tudi finančno — del sredstev je odobrila prav skupščina mesta Ljubljane — bistveno pripomogla k realizaciji zastavljenega programa, in republiške konference SZDL ter delno Ljubljanske kulturne skupnosti na prošnje po finančni pomoči ni bilo pravega odziva. Če bo tako tudi v prihodnje, najbrž ne bomo imeli več priložnosti, da bi na široko in pohvalno pisali o zborovanjih slovenskih zgodovinarjev, saj bo treba enaindvajseto zborovanje v Celju organizirati spet na amaterski osnovi. To pa bo že v novi organizacijski strukturi, ki je bila sprejeta na ljubljanskem zborovanju — v okvirih Zveze zgodovinskih društev Slovenije.

Dušan Nečak

POSVETOVANJE ARHIVSKIH DELAVCEV V PTUJU 22. IN 23. MAJA 1980

Arhivsko društvo za Slovenijo in komisija za izobraževanje pri Skupnosti arhivov Slovenije sta ob pomoči Zgodovinskega arhiva v Ptuj organizirala dvo-dnevno posvetovanje o metodah dela v arhivih. Posvetovanja se je udeležilo 43 arhivskih delavcev iz sedmih slovenskih arhivov.

Posvetovanje je imelo predvsem namen, da bi se zbrani arhivski delavci pogovorili o problemih, s katerimi se srečujejo ob svojem delu, ter da bi na podlagi diskusije, izmenjave mnenj in izkušenj prišli do potrebnih rešitev in napotil za nadaljnje delo. Zavedati se je treba, da je arhivistika v nekaterih drugih državah korak pred nami, zato je oblika posvetovanj, ki jih vpeljujemo zadnja leta v Sloveniji, izredno pomembna in koristna, rezultati teh pogovorov pa so se v praksi že pokazali. Uvodni referat je pripravil dr. Jože Žontar. Poudaril je, da je treba radikalno omejiti tisto gradivo, ki ga arhivi prevzemajo, opozoril je na selektivni popis fonda, kjer je treba popisati tiste dele fonda, ki so pomembnejši, natančneje od tistih, ki so manj pomembni. Pri velikih količinah gradiva ni drugega izhoda. Tako načelo provenience in prvotne ureditve ostaneta, naredimo pa lahko take pripomočke in popise, kot jih želimo. Važna naloga arhivskih delavcev je tudi, da gradivo čimbolj približajo uporabniku. Delo je treba bolj usmeriti na pripravo pripomočkov in njihovo objavo. V zadnjih letih so arhivi prevzeli večje količine gradiva, zlasti iz novejšega časa, napredovala so tudi dela pri obdelavi arhivskega gradiva, zato so se vsi arhivisti na posvetovanju strinjali s predlogom, naj vsak arhiv do leta 1985 sestavi vodnik, ki bo prikazal realno stanje gradiva v arhivu. Po uvodnem referatu je nadaljnje delo potekalo v treh sekcijah.

Prvo sekcijo so pripravili in vodili Ema Umek, Marjan Drnovšek in Vladimír Žumer, obravnavala pa je evidence o gradivu. V drugi sekciji, kjer sta vodila delo Marjan Župančič in Peter Ribnikar, je bila tema valorizacija ustvarjalcev arhivskega gradiva, v tretji sekciji pa so obravnavali navodila za urejanje nekaterih obveznosti ustvarjalcev arhivskega gradiva in arhivov, vodila pa sta jo dr. Jože Žontar in Andrej Fekonja. Potreba po enotnih evidencah v vseh slovenskih arhivih je na posvetovanju pripeljala do široke diskusije o predlogu, ki ga je sestavila sekcija za evidence pri Skupnosti arhivov Slovenije. Po razpravi je bil predlog dopolnjen s teoretičnimi in praktičnimi izkušnjami arhivskih delavcev. Sprejet je bil sklep, naj bi vsi slovenski arhivi vodili tri temeljne evidence o arhivskem gradivu pred prevzemom v arhiv (pripravil Vladimír Žumer), to pa so: 1. seznam vseh ustvarjalcev oziroma imetnikov arhivskega in registraturnega gradiva, 2. kartoteka fondov in 3. dosje fondov, z določenimi rubrikami in podatki. Poleg tega je tekla razprava o akcesijski knjigi, ki je in ostane prva evidenca za gradivo, ki pride v arhiv, uvodni tekst pa je pripravila Kristina Šamperl. Za gradivo po prevzemu v arhiv (osnovna izhodišča sta podala Ema Umek in Marjan Drnovšek) pa sta bili določeni dve evidenci: 1. register fondov in 2. dosje fonda. Zanimiv je bil še prispevek Marjana Drnovška o vodniku, sprejete pa so bile tudi osnovne rubrike, ki jih naj vsak vodnik vsebuje.

Tudi v drugi sekciji, kjer je bil pogovor o valorizaciji ustvarjalcev arhivskega gradiva, so po daljši razpravi sprejeli nekatera izhodišča. Sklenjeno je bilo, da je treba čimprej valorizirati ustvarjalce in tako omogočiti arhivom ustrezno varstvo arhivskega gradiva pri izbranih ustvarjalcih. Izoblikovani so bili tudi nekateri kriteriji za določanje ustvarjalcev.

Tretja sekcija se je posvetila osnovnemu vprašanju, kako pripraviti navodila za uresničevanje zakona o arhivskem gradivu in arhivih, po katerem bi bile arhivske ustanove dolžne evidentirati le tiste dele registraturnega gradiva, za katere so določili, da imajo pomen arhivskega gradiva.

Na zaključni seji je vsaka sekcija podala poročilo in sklepe ter sprejete predloge tega delovnega sestanka, vse to pa naj bi pripomoglo k poenotenju strokovnega dela slovenskih arhivov.

Nada Kobal in Metka Gombač

DRUGO POSVETOVANJE O OPREMI ARHIVSKIH SKLADIŠČ IN ARHIVSKEGA GRADIVA V MARIBORU 10. IN 11. JUNIJA 1980

V Mariboru je bilo 10. in 11. junija 1980 drugo posvetovanje* o opremi arhivskih skladišč in arhivskega gradiva — »ARHIVI 80, Tehnična vprašanja arhivov«, katero sta tako kot prvo pred letom dni organizirala Arhivsko društvo Slovenije in komisija za gradivo pred prevzemom v arhiv pri Skupnosti arhivov Slovenije s sodelovanjem ELKOM — Primat Maribor. Vprašanje pravilnega materialnega varstva arhivskega in dokumentarnega (registraturnega) gradiva, posodobitev in standardizacija opreme za gradivo in skladišča je postalo skrb ne le zgodovinskih arhivov, ki hranijo arhivsko gradivo, ampak tudi samih ustvarjalcev tega gradiva ter je nujno vezano tudi na sodelovanje proizvajalcev te opreme. Plod takega sodelovanja je organiziranje posvetovanj, na katerih sodelujejo arhivski strokovni delavci iz zgodovinskih arhivov, delavci iz arhivov delovnih organizacij in nekateri proizvajalci opreme. Tako je prvo posvetovanje prikazalo zatečeno stanje tehnične opreme arhivov in arhivskega gradiva, opozorilo na raznolikost gradiva, specifično opremo in posebne pogoje hrambe in dalo nekaj predlogov za uspešne tehnične rešitve. Drugo posvetovanje je bilo deloma le nadaljevanje prvega, poudariti pa je posebnost tega posvetovanja — to je obravnavo vprašanj v zvezi z varstvom arhivskega in dokumentarnega gradiva v okviru splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite. Prav ta vprašanja, s katerimi se pri organiziranju SLO in DSZ srečujejo tako zgodovinski arhivi kot delovne organizacije, so vzbudila veliko zanimanje in potrdila odločitev organizatorja, da nameni prvi dan posvetovanja obravnavanju te teme.

V pozdravnem govoru je predsednik Arhivskega društva Slovenije in predsednik organizacijskega odbora Peter Klasinc na kratko označil rezultate prvega tovrstnega posvetovanja v preteklem letu in poudaril pomen takih srečanj za uspešno rešitev vprašanj v zvezi z materialnim varstvom arhivskega in dokumentarnega gradiva. Izrazil je željo, da bi se tudi v bodoče nadaljevalo s takimi posvetovanji, ki bodo brez dvoma vodila k uspešnemu reševanju tehničnih vprašanj arhivov. Številčno dobra udeležba na teh posvetovanjih kaže, da obstaja za to velik interes tako uporabnikov kot tudi proizvajalcev.

V imenu družbeno politične skupnosti in družbeno političnih organizacij Maribora je posvetovanje pozdravila Marjeta Strban in izrazila veselje, da je to posvetovanje že drugič v Mariboru, saj organizacije združenega dela s področja kovinske predelovalne industrije usmerjajo svojo proizvodnjo tudi v izdelavo tehnične opreme, ki dobro koristi namenu varovanja kulturne dediščine.

* Poročilo o prvem posvetovanju je v Prispevkih za zgodovino delavskega gibanja, XX, 1980, str. 165—166.